

14.11.2012
Julkinen

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
kaisa.laitinen@lvm.fi

Viite: liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 15.10.2012 LVM/915/03/2012

DNA OY:N LAUSUNTO: TOIMILUVAT TELETOIMINTAAN TAAJUUSALUEELLA 791-821 JA 832-862 MEGAHERTSIÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö (jäljempänä LVM) on 15.10.2012 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt DNA Oy:ltä (jäljempänä DNA) lausuntoa LVM:ssä valmistelluista luonnoksista hakUILMOITUKSESTA toimiluvan julkistamisesta haettavaksi teletoimintaan taajuusalueella 791-821 ja 832-862 megahertsiä sekä toimilupaehdoista (jäljempänä luonnos). DNA kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kunnioittaen seuraavaa:

Ryhmälähetystekniikka

LVM on pyytänyt lausuntoa Yleisradion esittämästä ehdotuksesta, jonka mukaan Yleisradion julkisen palvelun radio- ja tv-kanavien lähettäminen voi tulla tarpeelliseksi myös 800 MHz taajuusalueella toimivissa langattomissa laajakaistaverkoissa 20 vuoden toimilupakauden aikana. DNA katsoo, ettei edellä mainittu käyttötarkoitus ole tarkoituksenmukainen 800 MHz taajuusalueen toimilupia myönnettäessä. Maanpäällisen tv-toiminnan tulevaisuus on turvattu pitkälle tulevaisuuteen sähköisen median viestintäpoliittisen selonteon yhteydessä laadituissa linjauksissa, jonka mukaan maanpäälliseen televisio-toimintaan tullaan varaamaan riittävästi taajuuskapasiteettia VHF- ja UHF-taajuusalueilta myös vuoden 2017 jälkeen, jolloin 700 MHz alue siirretään tv-toiminnalta matkaviestintötoimintaan. Lisäksi Yleisradion julkinen palvelu turvataan myöntämällä Yleisradion ohjelmiston välittämiseen tarkoitetut tv-taajuudet UHF-alueelta ilmaiseksi.

DNA katsoo, että matkaviestinverkon ryhmälähetystekniikan Multimedia Broadcast Multicast Services:n (MBMS) kehittyminen kaupallisesti sovellettavaksi teknologiaksi ja kaupallisin perustein tarjottavaksi tuotteeksi saattaa tulla ajankohtaiseksi siinä vaiheessa, kun UHF-alueen 470-694 MHz käyttötarkoitusta aletaan siirtää maanpäällisen tv-lähetystoiminnan käytöstä matkaviestinverkkojen laajakaistapalveluiden käyttöön. Ryhmälähetystekniikka veisi myös kohtuuttomasti kapasiteettia 800 MHz alueen maksimissaan 2x15 MHz toimilupakohtaiselta taajuuskaistalta, eikä LVM:n asettama yhteisnopeustavoite tulisi toteutumaan. DNA katsoo, että kaupallisin perustein ryhmälähetystekniikka voidaan ottaa käyttöön heti, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mielekäästä, mutta toimilupaehtoihin sitä ei tule missään tapauksessa sisällyttää.

Peittoalueen määritelmä teknologianeutraalilla tavalla ja eri taajuusalueilla

Peittoalueen laskemisessa huomioidaan ne laajakaistaiset matkaviestinverkot, joita toimiluvan haltija on rakentanut 2,6 GHz ja 1800 MHz taajuusalueille. DNA pitää ehtoa edellä mainittujen taajuusalueiden sisällyttämistä kannatettavana, mutta katsoo, että taajuusalueet ja verkkotekniikat tulisi huomioida laajemmin. Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunta on todennut huutokauppapalasia koskevassa mietinnössään seuraavasti: "Liikenne- ja viestintäministeriön kannan mukaan toimiluvat tulee myöntää

DNA Oy
 Läkkipäntie 21
 PL 10
 01044 Helsinki

Puhelin
 044 0440

Y-tunnus
 0592509-6

Kotipaikka
 Helsinki

www.dna.fi

teknologia- ja palveluneutraaleina. Taajuuksien hallinnoinnin parantamiseksi ja taajuuksien käyttömahdollisuuksien joustavuuden lisäämiseksi lupamenettelyissä tulee edistää verkkojen ja palvelujen tarjonnan tekniikkariippumattomuutta." DNA katsoo, että ehtoa tulisi laajentaa teknologianeutraalisti sisältämään kaikki nyt käytössä olevat laajakaistaiset matkaviestinverkot, sekä myös toimilupakauden aikana myönnettävät uudet ja harmonisoidut taajuusalueet, joilla käytetään samaa, tai jotakin muuta laajakaistaista matkaviestinteknologiaa (kuten HSPA), kuin 800 MHz taajuusalueella.

DNA ehdottaa toimiluvan ehdoksi seuraavaa muotoilua: "*Peittoalueen laskemisessa huomioidaan teknologianeutraalisti ne laajakaistaiset matkaviestinverkot, joita toimiluvan haltija on rakentanut muille taajuusalueille, tai tulee toimilupakauden aikana rakentamaan uutena myönnettäville, tai käyttötarkoitukseltaan muuttuville taajuusalueille.*"

Televisiolähetysille ja niiden vastaanottamiselle aiheutuvat häiriöt

Toimiluvan haltija on luonnoksen mukaan velvollinen poistamaan määräysten mukaisille televisiolähetysille ja niiden vastaanottamiselle aiheutuvat häiriöt sekä korvaamaan häiriöiden poistamisesta aiheutuvat työ- ja materiaalikustannukset. DNA katsoo, että riittävä ehto on edellä mainitun ehdon alkuosa: "*Toimiluvan haltija on velvollinen poistamaan määräysten mukaisille televisiolähetysille ja niiden vastaanottamiselle aiheutuvat häiriöt.*" Häiriöiden poistaminen pitää jo sisällään työ- ja materiaalikustannukset, jotka aiheutuvat toimiluvan haltijan saaman palautteen sekä omien tutkimustensa ja mittaustensa perusteella käynnistämistä toimenpiteistä. Luonnoksessa esitetty muotoilu voidaan tulkita virheellisesti myös niin, että toimiluvan haltija olisi velvollinen korvaamaan myös kenen tahansa ja millä perusteilla tahansa tilaamat työt ja materiaalit. Siten DNA katsoo, että selvyden vuoksi ehdon jälkimmäinen osa: "sekä korvaamaan häiriöiden poistamisesta aiheutuvat työ- ja materiaalikustannukset." tulee poistaa.

Luonnoksessa asetetaan ehto, jonka mukaan toimiluvan haltija on velvollinen yhteistyössä muiden saman taajuusalueen toimiluvan haltijoiden kanssa huolehtimaan siitä, että kuluttajille järjestetään riittävä neuvonta- ja opastuspalvelu laajakaistaisen matkaviestinverkon käyttöönotosta televisiovastaanotolle mahdollisesti aiheutuviin häiriöihin liittyvissä asioissa.

DNA katsoo, että sekä määräysten mukaiselle televisiovastaanotolle aiheutuvien häiriöiden poistaminen että kuluttajille järjestettävä neuvonta- ja opastuspalvelu ovat yleisen edun mukaisia ja ne ovat toteutettavissa seuraavin edellytyksin:

- I. Erittäin korkeaksi muodostuvan toimilupamaksun tuotosta tulee osoittaa toimiluvan haltijoille avustuksena suoritettava osuus, mikä kattaa sekä häiriöiden poistamisesta että kuluttajaneuvonnasta aiheutuvat kustannukset; ja
- II. UHF-alueella toimiva tv-verkko-operaattori on sitoutettava omalta osaltaan häiriöiden ennaltaehkäisyyn ja korjaukseen asettamalla UHF-alueen tv-verkon operaattorille velvoitteet, joilla häiriöiden mahdollisuus minimoidaan myös kaikin käytettävissä olevin tv-verkon teknisin toimenpitein sekä asetettava UHF-alueen tv-verkon operaattorille velvoite osallistua kuluttajille järjestettävään neuvonta- ja opastuspalveluun sekä vastuu tekemiensä muutostöiden mahdollisesti aiheuttamien häiriöiden korjaamisesta.

DNA katsoo, että edellä mainitut edellytykset ovat välttämättömiä, jotta samojen taajuuksien käytöstä eri tarkoituksiin aiheutuvat taloudelliset rasitteet eivät muodostuisi kohtuuttoman epätasapainoisiksi tv- ja matkaviestintoinninnan välillä. Lisäksi DNA katsoo, että neuvontapalvelun tarpeellisuus tulee arvioida uudelleen vuosittain, saadun asiakaspalautteen ja toteutuneiden toimenpiteiden määrän ja laadun perusteella.

Sisäpeitto

Luonnoksessa asetetaan osana peittoaluevaatimusta velvoite varmistaa kohtuullinen sisäpeitto, mikä tarkoittaa, että televerkkopalvelut ovat saatavilla yhdessä pisteessä sisätilassa.

DNA katsoo, että velvoite asettaa toimiluvan haltijat kohtuuttomaan asemaan, jos sisäpeitto pitää pystyä varmistamaan luonnoksessa asetetulla tavalla myös radiosignaalien kulkua estävillä materiaaleilla rakennetuissa matalaenergiarakennuksissa ja muissa esim. maanalaisissa rakennuksissa, missä rakenteelliset esteet haittaavat radiosignaalin etenemistä oleellisesti ja radioluvan ehtojen mukaisten kentänvoimakkuuksien puitteissa ei palveluiden saatavuutta voida turvata ilman erityisjärjestelyitä. DNA katsoo, että radioluvan ehdot ovat riittävät ilman toimiluvassa asetettua erityisehtoa sisäpeitolle. Erityisjärjestelyt, kuten vahvistavan, ulkopuolisen suunta-antennin tai aktiivilaitteiden asentaminen sisäpeiton toteuttamiseksi ovat toimiluvan haltijoiden intresseissä, määriteltävissä ja toteutettavissa, mutta kustannukset tulee voida jakaa kaupallisin perustein.

DNA katsoo, että jos sisäpeitolle on tarve asettaa ehto toimiluvassa, tulisi sen koskea ainoastaan maanpäällisiä ja normaalirakenteisia (pl. uudet matalaenergiarakennukset) rakennuksia. DNA viittaa myös LVM:n lokakuussa 2012 käynnistämään työryhmään, jonka tehtävänä on selvittää matalaenergiarakentamisen tuomia haasteita sisäkuuluvuudelle. Työryhmän työ on vasta alkanut, mutta jo tässä vaiheessa on tullut selväksi, ettei helppoa ja yksinkertaista ratkaisua ole ongelmaan, jonka ratkaiseminen on paitsi kaikkien etu, mutta myös kaikkien osapuolten yhteisesti ratkaistava. Yksipuolisen, kaikenkattavan velvoitteen asettaminen tässä vaiheessa 800 MHz toimilupaehtoihin ei ole ajankohtaista eikä mielekäästä.

Peittoaluerajoitukset Venäjän rajan läheisyydessä

Luonnoksessa myönnetään helpotus peittoaluevelvoitteesta Venäjän kanssa tehtyihin koordinaatiosopimuksiin perustuen: *"Peittoaluevelvoitteita ei sovelleta siihen Manner-Suomen maantieteelliseen osaan, jonne ei Venäjän muusta kuin matkaviestintäkäytöstä johtuvista radioteknisistä syistä voida lainkaan rakentaa laajakaistaista matkaviestinverkkoa."* DNA katsoo, että sen toimiluvanhaltijan osalta, jonka hallussa olevalle taajuusparikaistalle kohdistuu 820-821 MHz erityisrajoitus, tulee selvyuden vuoksi huomioida, että em. vaatimus saattaa rajoittaa verkon rakentamista kaikilla toimiluvan haltijan taajuusparikaistoilla.

Kunnioittavasti,

DNA OY

Markku Lamminluoto
Senior Advisor

